

Kysely erilaisista työsopimuksista ja työntekomuodoista

Suomen Yrittäjät, maaliskuu 2016

SISÄLLYS

KYSELY ERILAISISTA TYÖSOPIMUKSISTA JA TYÖNTEKOMUODOISTA.....	3
1. KYSELY ERILAISISTA TYÖSOPIMUKSISTA JA TYÖNTEKOMUODOISTA	3
1.1 Nollatyösopimusten käytöstä	3
1.2 Kansalaisaloitteesta.....	4

Kysely erilaisista työsopimuksista ja työntekomuodoista

1. KYSELY ERILAISISTA TYÖSOPIMUKSISTA JA TYÖNTEKOMUODOISTA

Suomen Yrittäjät teki maaliskuussa 2016 jäsenilleen kyselyn koskien erilaisia työsopimuksia ja työntekomuotoja.

Kysely lähetettiin 5000 SY:n jäsenyritykselle, jotka ovat ilmoittaneet toimivansa työnantajina. Vastauksia työllistäviltä yrityksiltä saatiin 665 kappaletta, joten vastausprosentiksi saatiin 13,3.

- Yrityksistä lähes 80 % edusti alle 10 työntekijää, 17 % 10 - 49 työntekijää ja loput 3 % vähintään 50 työntekijää työllistäviä yrityksiä.
- Toimialoittain parhaiten edustettuna oli palvelut (51,7%). Muiden alojen osalta jakauma oli varsin tasainen (kauppa 17,6 %, rakentaminen 16,5 % ja teollisuus 14,1 %).

1.1 Nollatyösopimusten käytöstä

Yrityksiltä kysyttiin, työskenteleekö heidän yrityksessään kyselyhetkellä työntekijöitä ns. nollatyösopimuksella¹. Yrityksistä hieman vajaa kolmannes vastasi kysymykseen myöntävästi. Alle 10 työntekijää työllistävissä yrityksissä nollatyösopimukset olivat käytössä hieman muuta vastaajajoukkoa harvemmin. Toimialoittain tarkasteltuna em. työsopimukset olivat yleisimpiä palvelu- (37,5 %) ja kaupan alalla (33,3 %) ja vähiten käytössä rakennustoiminnassa (22,7 %).

Nollatyösopimuksella työllistäviltä kysyttiin edelleen, että onko ko. sopimusmallilla työskentelevillä työntekijöillä sopimuksen mukaan oikeus kieltäytyä heille tarjotusta työvuorosta. Vastaaajista lähes yhdeksän kymmenestä ilmoitti, että työntekijöillä on tällainen oikeus. Samoista vastaajista 58 % katsoi, että kieltäytymisoikeus pitäisi nollatyösopimuslaisille turvata lain tasolla.

Alle 10 työntekijää työllistävissä yrityksissä työntekijän oikeus kieltäytyä tarjotusta työvuorosta oli käytössä hieman muita vastaajia useammin ja ko. yritysten vastaajat suhtautuivat keskimääräistä hieman myönteisemmin kieltäytymisoikeuden säätämiseen lain tasolla.

Kieltäytymisoikeus oli laajimmin käytössä toimialoilla, joissa kyseinen sopimusmalli on muutenkin yleinen. Palvelualalla kieltäytymisoikeuden osana työsopimusta kertoi ole-

¹ Kyselyssä avattiin käsite seuraavasti: ”Ns. nollatyösopimuksella tarkoitetaan työsopimuksia, joissa ei ole sovittu mistään tietystä säännöllisestä työajasta vaan siitä, että töitä tehdään sen mukaan kuin tarvetta on. Tyypillisesti asia ilmaistaan työsopimuksessa esimerkiksi niin, että työaika on 0 - 37,5 tuntia viikossa. Työnantaja ilmoittaa työntekijälle, koska työtä on tarjolla.”

van yli 91 % ja kaupan alalla lähes 95 % vastaajista. Näillä aloilla myös kieltäytymisoi-
keuden kirjaaminen lakiin sai muuta vastaajajoukkoa laajemman kannatuksen (kauppa
lähes 72 %).

1.2 Kansalaisaloitteesta

Kaikilta yrityksiltä kysyttiin, kannattavatko he eduskunnan käsittelyssä olevaa kansa-
laisaloitetta nollatyösopimusten kieltämiseksi². Vastaajista lähes 80 % vastusti aloi-
tetta. Nollatyösopimuksia käyttävistä työnantajista aloitetta vastusti jopa 91 % vastaa-
jista. Alle 10 työntekijää työllistävissä yrityksissä suhtauduttiin aloitteeseen kieltei-
semmin kuin suuremmissa yrityksissä (vastustajia 91,5 %, suuremmissa 87,5 %). Nolla-
työsopimuksia eniten käyttävillä aloilla aloitteeseen suhtauduttiin muita kielteisemmin
(vastustajia: kauppa 92,3 %, palvelut 94,9 %).

Nollatyösopimuksella työllistäviltä yrittäjiltä kysyttiin, miten heidän yrityksessään jat-
kossa tehtäisiin nollatyösopimuslaisten nyt tekemät työvuorot, jos lailla säädettäisiin
työajan vähimmäistuntimääräksi kansalaisaloitteen mukaisesti 18 tuntia viikossa. Vas-
taajilla oli mahdollisuus valita kaksi todennäköisintä tapaa. Lähes puolet ilmoitti, että
heillä lisättäisiin yrittäjän/yrittäjien työpanosta. Seuraavaksi eniten vastaajia keräsivät
vaihtoehdot lisätä muiden työntekijöiden kuin nollatyösopimuslaisten työpanosta (24,3
%), vuokratyö (22 %) ja alihankinta (18,4 %). Vain 8 % vastaajista ilmoitti, että tekisi
nykyisten nollatyösopimuslaisten kanssa uudet työsopimukset lailla säädetyllä vähim-
mäistuntimäärällä. 28,9 % vastaajista ilmoitti, että työ teetettäisiin jotenkin muuten
kuin valmiiksi annetuilla vaihtoehdoilla ja 10,6 % ei osannut sanoa miten työ jatkossa
tehtäisiin.

Yrittäjän/yrittäjien työpanoksen lisääminen korostui erityisesti alle 10 työntekijää
työllistävissä yrityksissä (n. 55 %), kun taas suuremmissa yrityksissä työpanos korvattai-
siin yrittäjän työpanoksen kasvattamisen lisäksi vuokratyöllä (n. 34 %) ja muiden kuin
nollatyösopimuslaisten työpanosta lisäämällä (n. 32 %).

Lisätietoja:

työmarkkina-asioiden päällikkö Harri Hellstén, 050 502 0111, harri.hellsten@yrittajat.fi

---

² Aloitteesta kerrottiin näin: ”Eduskunnassa on käsittelyssä lakialoite, jossa ehdotetaan lailla säädettäväksi, ettei työajan vähimmäistuntimäärää voitaisi sopia pienemmäksi kuin 18 tunniksi viikossa ilman työntekijän erikseen kirjallisesti ilmaisemaa toivomusta. Aloitteen mukaan toivomuksen tulee lisäksi olla tehty perustel-
lusta syystä (opiskelu, lasten hoito, osa-aikaeläke tai muut niihin rinnastettavat syyt).”

Julkaisija: Suomen Yrittäjät | Mannerheimintie 76 A, PL 999, 00101 Helsinki
puhelin 09 229 221 | toimisto@yrittajat.fi | www.yrittajat.fi